

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

La

Abonament lunar

pentru Noembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 30 Octombrie st. v.

O depeșă din Tirnova, ce am primit-o ieri seara, prea târziu pentru a mai pute fi reproducă în numărul nostru ultim, ne vestese că, în sfârșit, Sobrania a ales principe pe prințul Valdemar de Danemarca. Cu actul acesta reprezentanța bulgară după toată probabilitatea a covârșit suma încercărilor de a moia gândul aspru al Țarului. Mai exact însă am trebui să caracterisăm alegerea presupusului candidat favorit al Țarului drept cea din urmă și totodată cea mai pipăită dovadă adusă în fața Europei din partea Bulgarilor, că sunt gata de a jertfi spre mulcomirea Rusiei toate, afară de una — independența Bulgariei. Aceasta și numai aceasta poate fi înțelesul evenimentului important din vechia capitală bulgară. Căci nu regenta, care a dat cele mai înverdate probe despre inteligența sa politică și diplomatică, nici Sobrania, care prin adresa sa către regentă a arătat, că înțelege și ea pe d-nii Stambuloff și Mutcuroff, ei cu toții nu-și vor fi făcut iluziuni asupra însemnătății actului electoral. După toate manifestările de volnicie, cu care puterea moscovită a uimit și indignat lumea civilisată, manifestări ce deocamdată s'au încheiat cu inscenarea revoluției sau mai bine a anarhiei din Burgas, — numai naivitatea politică ar fi capabilă să creadă, că prințul Valdemar se va sui în adevăr pe tronul Bulgariei, scoțând-o astfel pe aceasta din criza primejdioasă. Cine ar mai sta cumva la îndoaie despre intențiile Rusiei chiar și în fața acestui din urmă episod din drama bulgară, consulteze ultima notă a dlui Kaulbars, transmisă regentei tocmai în

ajunul, va să dăcă în vederea alegerii acum săvârșite. După telegrama noastră din Rusciuc, publicată în numărul nostru ultim, famosul agent al Țarului reamintese conducătorilor bulgari, că toate decisiunile Sobraniei, aceasta fiind ilegală, sunt nule înaintea stăpânitorului muscălesc. Ear' acesta chiar și după tratatul de Berlin are dreptul de veto, și astfel actul de alegere al Sobraniei nu va pute fi sancționat nici de forul dreptului internațional.

Bulgarii deci, silind prin dibăcia lor pe Țarul de a arăta înaintea Europei adevăratele sale intențiuni, au ajuns acuma și ei înaintea alternativei: supunere hotărâtă sau opunere tot atât de hotărâtă față cu „eliberatorul“ rusesc. Fire-ar oare o cutezanță oarbă, dacă regenta ținând la neînțelegerea în partea puterilor europene relativ la ocupațiunea rusească ar risca opunerea, supunerea fiind altcum și așa sfârșitul independenței Bulgariei?!

Revistă politică.

Sibiu, 30 Octombrie st. v.

Situația din afară și cestiunile politicei noastre externe, ce stau în legătură cu aceea, preocupă într-o așa măsură discuțiunile politice ale delegațiunilor, că cele mai importante pozițiuni din budgetul de războiu, care cu prilegiul altor sesiuni delegaționale stăteau în fruntea discuțiunilor, astăzi cel puțin s'au redus la o importanță secundară.

Așa cum se petrec ele astăzi, evenimentele din Balcani țin într-o continuă agitație populațiunea țerii noastre, și nu avem cuvinte de a ne mira de aceasta, când ne vom da bine seamă de declarațiile preșidenților ambelor delegațiuni și de mesagiul puțin liniștitor al Monarhului nostru. Și mai ales Maghiarii au cuvinte de a se neliniști. Din parte chiar oficioasă se împărtășesc anume, că delegațiunea ungară va cere dela contele Kálnoky garanții hotărâte, că desvoltarea lucrurilor nu va aduce cu sine o expansiune a Rusiei nici o înrîurire exclusivă a aceleia asupra Bulgariei. Ministrul nostru de externe va ajunge deci

într-o penibilă situație și se vorbește deja, că el va face declarații pacifice și apoi va pune pe tapet cestiunea de încredere.

Precum se vede înseși cercurile delegaționale se tem de o crasă.

Și cu toate că marea adunare națională a ales deja un principe, crisa cu anevoie se va mai și pute evita, — pentru-că răspundând la circulara guvernului bulgar cu privire la numirea unui candidat pentru tronul Bulgariei, și generalul Kaulbars s'a provocat la declarațiile lui de mai înainte, că adevărat Rusia nu va recunoaște de legale nici alegerile, nici Sobrania, și a mai adăugat, că nici nu va prezenta circulara guvernului său.

Într'aceste, spriginit de Rusia, și partidul revoluționar s'a pus pe lucru. Ofițerii eliberați în urma presiunii generalului Kaulbars precum și conjuratorii refugiați în Rusia ce s'au reîntors, s'au îmbrăsciat preste toată țeara. Ei formează centrul, în giurul căruia se adună toate elementele nemulțumite și toți aderenții Rusiei, și nu va trece mult, că încercările de reșcoală dela Burgas și Slivno vor fi imitate și în alte locuri. Pretutindenea consuli și agenții rusesci promovează mișcarea și iau sub scutul lor pe toți criminalii după-ce nu le-a succes lovitura.

„Nesevissima Bulgaria“, diar ce stă foarte aproape de guvernul bulgar, scrisese înainte de a se întâmpla alegerea principelui un articol, din care extragem următoarele pasaje interesante:

„Ce dăce Europa? Unde e Europa? Ce are de gând să facă nu noi? Ce înseamnă cruditatea din partea ei? Aceste întrebări trebuie să-și le pună ori-și-cine, care a petrecut cu atențiune evenimentele dela 9/21 August încoace. Au trecut deja două luni, decând lumea europeană își îndreaptă privirea asupra Bulgariei; de două luni încoace presa europeană se ocupă cu afacerile noastre. Se scriu lungi și simpatici articoli, se trimite depeșe și corespondențe, Rusia e condamnată, poporul bulgar compătimit; într'aceste toate rămân cele vechi. Timpul înaintează, adunarea națională e convocată și-și ține ședințele deja în Tirnova; dar' Europa dăce: Nu se știe, cine va fi candidat pentru tronul bulgar. E un lucru neuman, e o tortură pentru nefericitul popor bulgar. Rușii comit și de și nouă acte de violență în Bulgaria; e vădit, că ei vor să provoace tulburări și Europa se îndestulește simpla cu imputările diplomatice ce-i face Rusiei. Legalitatea alegerilor și a Sobraniei e necunoscută, dar' un principe nu se candidază. E cunoscut, că după tratatul de Berlin alegerea

principelui are să fie aprobată de Europa. Ce cugetă acum Europa? Avem să fim încă torturați îndelungat?... De ce atâtea trăgănare? Au trecut deja două luni, decând Bulgaria e fără principe. Țeara nu mai poate rămâne în această stare. Rapoartele pot să fie în interesul Rusiei, dar' nu într'al Bulgariei. Dacă însă Europa are de gând să ne mai tortureze mult cu această nesiguranță, Bulgarii se vor simți nevoiți a dăce: Ai dracului să fie și Europa și toți ceilalți. Noi ne vom alege înșii un principe, care are după aceea să fie recunoscut. Dacă mai există o Europă — ceea-ce nu dubitam — atunci să ne spună cât mai îngrabă, care e candidatul ei. Noi nu mai putem aștepta...“

Sub titlul „Viitorul război franco-german“, a apărut în Strasburg acum de curând un studiu militar-politic, al cărui autor este locotenent-colonel în disponibilitate C. Koetschau. În prima parte autorul se ocupă cu ultimele opere ale literaturii de revanșă, întitulate: „*Avant la bataille*“ și „*Pas encore*“ și afirmă într'un chip caracteristic, că un apropiat războiu nu numai că convine dorințelor franceze, ci și intereselor Germaniei, care are trebuință, nu de provincii noi, ci de un războiu.

„În rândurile armatei germane, scrie într'alte autorul, au intrat în urma ultimului războiu dorințe după plăceri materiale, dorințe de petreceri desfrânate și aceste sunt un dar dănaic, care poate fi înneecat numai într'o mare de sânge. Dar' și poporul german a lăsat mulțumirea sa în Franța, căci acolo a făcut cunoștință cu un lux, care nu poate fi satisfăcut în Germania. Cuota germană, în termin mediu, ajunge până la cartofi și pâine neagră, precând cuota Franței ajunge până la vin și pâine albă.“

Autorul încheie astfel:

„Dorința după plăceri materiale, exagratele pretențiuni, ce au deșteptat în noi relațiunile moderne, și cari la 1870—1871 au crescut în mod înspăimântător, pot fi cumpănite numai printr'o catastrofă puternică. Revoluțiunea, ce va nasce actuala ură de clase și care tot va crește, e mult mai îngrozitoare decât un războiu extern.“

Așadar' pentru a evita o crasă socială, Germania să înceapă un războiu cu Franța. Se înțelege, că autorul trage din această expunere concluziunea, că Germania să stee puternic înarmată, deoarece-ce numai schimbarea timpurilor va pute conduce la un concordat nobil. Se înțelege, că cartea locotenentului-colonel a produs în Franța o senzațiune rezervată. Mai multe foi franceze se ocupă cu dinsa. Diarul „*Temps*“ combate numai părerea, cumcă poporul și armata franceză doresce un apropiat războiu. Nu

Foia „Tribunei“.

Sgârcitul.

Comedie.

De Molière.

(Urmare.)

Scena VI.

Harpagon, Frosina.

Harpagon. — (Încet.) Toate sunt bine. (Tare) Ce-i nou, Frosino?

Frosina. — Ia veți! ce bine sînteți! Pofim adevărata înfățișare a sănătății depline!

Harpagon. — Cine? eu?

Frosina. — Nici odată nu v'am vădut atât de tîner și atât de vesel la înfățișare.

Harpagon. — Vorbesci serios?

Frosina. — Vai de mine! Vă spun, nici odată în viață d-voastre n'ați fost atât de tîner ca și acum, și am vădut oameni de douăzeci și cinci de ani, care sunt mai bătrâni ca d-voastră.

Harpagon. — Și te gîndesce, Frosino, că sînt de șeszeci de ani bine numărați.

Frosina. — Așa să fie! — dar' ce ese de acolo? douăzeci de ani! Eată floarea vîrstei; acum întrați în partea cea frumoasă a vieții omenesci.

Harpagon. — Ce-i drept, așa este; cred însă, că douăzeci de ani mai puțin nu 'mi-ar strica de loc.

Frosina. — Glumiți? N'aveți cătuși de puțină trebuință de ei; după-cum vă vîd eu, aveți să trăiți până la o sută de ani.

Harpagon. — Ce dăci?

Frosina. — Neapărat; n'am decât să mă uit la d-voastră. Ia stați, mă rog, nițel să vă privesc. Pofim, cată, între ochii d-voastre, semnul netăgăduit al vieții îndelungate.

Harpagon. — Te pricepi la asemenea lucruri?

Frosina. — Mai e vorbă. Ia să-ți vîd mâna. Sfînte Anastasie! uite ce semn de viață lungă.

Harpagon. — Cum așa?

Frosina. — Nu vedeți până unde merge trăsătura aceasta?

Harpagon. — Prea bine! — ce însemnează ea?

Frosina. — Pe legea mea, am dîs o sută; dar' aveți să treceți preste una sută douăzeci.

Harpagon. — E cu puțință?

Frosina. — Ar trebui să vă omoară cineva, vă spun eu; altfel aveți să vă îngropați copiii și copiii copiilor.

Harpagon. — Cu atât mai bine! Cum stau trebile noastre?

Frosina. — Mai e nevoie să întreb? ori s'a pomenit vre-odată să mă vadă cineva amestecându-mă în lucruri, pe cari nu le scot la capăt? Eu am, mai ales când e vorba de mărituri, un talent minunat. Nu sînt pe lume oameni, bărbat ori femeie, ca să nu aflu în cel mai

scurt timp mijlocul de a-i face să se lege prin dulcele lanțuri ale căsătoriei; ba cred, că dacă m'aș încapățina, aș isbuti să căsătoresc pe Sultantul turcesc cu republica de Veneția. Ce-i drept, astădată nici nu aveam să înving mari greutăți. Trecînd în oare-care trebi pe la ele, le-am vorbit, atât uneia, cât și celeilalte, pe larg despre d-voastră și am făcut mumei împărtășire despre gândul ce aveți pentru Mărioara, de a o vedea umblînd pe uliță și luînd aer la fereastră.

Harpagon. — Eară ea a respuns? ..

Frosina. — A primit propunerea cu viuă bucurie; eară când am încredințat-o, că prea mult ați dori, ca fiica ei să fie astă-seară de față la încheierea contractului de căsătorie a fiicei d-voastre, ea s'a învoit fără multă greutate și 'mi-a încredințat-o mie, ca s'o aduc aici.

Harpagon. — Adevărul e, că trebuie să-i dau o masă d-lui Anselm; și voi fi prea vesel, dacă o voi vedea și pe dinsa între meseni.

Frosina. — Aveți toată dreptatea. — După prînz ea trebuie să vină ca să dea o vizită fiicei d-voastre, de aici are de gând să meargă la piață spre a se întoarce apoi la masă.

Harpagon. — De minune! vor merge împreună cu trăsura mea, pe care le-o împrumut.

Frosina. — Eată dar', că toate sînt puse la cale.

Harpagon. — Dar', Frosino, 'i-ai vorbit mumei despre cele ce privesc zestrea? 'I-ai spus, că pentru o asemenea ocazie trebuie să facă oare-

care opintiri? Pentru-că veți, omul cam anevoia se hotărește să iee de nevastă pe o fată, care nu-i aduce nimic.

Frosina. — Auți vorbă! Mărioara e o fată, care vă va aduce o rentă de douăsprezece mii de livre pe an.

Harpagon. — Douăsprezece mii de livre ce rentă?

Frosina. — Da! Înainte de toate ea s'a deprins din copilărie a se hrăni cu multă economie: e o copilă obicinuită a trăi cu sălată, cu lapte, cu brînză și cu poame și care, prin urmare, nu va avé trebuință nici de masă întinsă, nici de mîncări alese, nici de toate celelalte delicatețe, pe care le-ar cere o altă femeie; și toate aceste nu sînt un lucru atât de mic, ca să nu facă pe an o economie de trei mii livre, cel puțin. Afară de aceasta ea nu ține decât la cea mai simplă curățenie și nu iubesece nici rochiile scumpe, nici giuvaericele bogate, nici mobilele sumptuoase, tot lucruri, pe care alte femei le doresc cu atîta căldură: și acest condeiu prețiuose mai mult decât patru mii de livre pe an. Apoi, ea nu poate suferi jocul la noroc; ceea-ce o deosebesce de femeile din țîna de astăzi; eu știu în cartierul nostru una, care a perdut est-timp în „*trente et quarante*“, douăzeci de mii de franci. Dar' să nu luăm decât a patra parte. Cinci mii de franci în haine și giuvaericele ceea-ce face nouă mii de livre; punînd încă trei mii de livre economie făcută în ale mîncării: nu sînt dar' douăsprezece mii de franci bine numărați pe an?

este așa trebuință mare, ca să se spună, că dl Koetschau, de abia cunoaște Franța, scrie citata foaie, și rău face când judecă cu atâta ușurință limbajul exagerat al unor indivizi. „République française“ dă a înțelege, că și Germania posedă acum o literatură de revanșă.

Rusia și panslavismul.

Sub acest titlu diarul „Rusky Curier“ tipărește două articole iscalite de dl Scripșin, un scriitor destul de cunoscut în Rusia.

„Dilele noastre, dice autorul articolelor în cestiune, sânt nise dle istorice. Nise dle, în care se vor da pe față evenimente noue în istoria Rusiei și a lumii slave în general. Aceasta se simte de Europa întreagă, care este cuprinsă de groază.“

După aceste cuvinte autorul se încearcă a explica, pentru ce Europa are așa mare frică de panslavism și mai cu seamă de panslavismul, în capul căruia se încearcă a se pune Rusia. „Nu este vre-o greșală, o simplă neînțelegere în Europa, întreabă autorul, care privește această cestiune dintr'un punct de vedere greșit? Să fie oare posibil, ca idea de panslavism să fie contrară intereselor națiunilor civilizate?“

„Rusia și Slavii nu s'au opus și nici că au fost îngrijii măcar de panlatinism, când el se înfățișa Europei sub forma de unirea Italiei, asemenea a fost și cu unirea Germanilor. A știut dar' Rusia să aștepte aceste mișcări, găsindu-le în firea lucrurilor, căci atât Garibaldi, cât și principele de Bismarck s'au bucurat de simpatiile ruse, când a fost vorba de a realiza idea naționalităților unite. Rusia a înțeles, că fiecare națiune, lucrând în cercul intereselor sale proprii, trebuie să înțească negreșit la alcătuirea unui singur corp social. Rusia nu s'a opus la una ca asta și nu se va opune nici odată. Diferența între simpatia noastră pentru evenimentele dela 1870 și acele ale altor popoare consistă, că noi Rușii credem mai bine, ca alcătuirea corpurilor omogene să se facă prin forța lucrurilor, ear' nu prin violență.“

Aci sântem datori a face o mică și scurtă degrisiune. Autorul articolelor în cestiune scriind liniile de pe urmă ale citațiunii de mai sus, desigur, că pierduse din vedere în avântul improvațiunii faptele istorice, cari probează, că tocmai Rusia aplicase totdeauna violența pentru a alcătuirea corpurilor omogene, despre care este vorba. Cum s'au alipit la Moscovia principatele Rusiei federative, dacă nu prin tot soiul de violențe? Cum s'a alipit de Moscovia nenorocita Rutenii, dacă nu prin violență? Cum s'a rupt în trei părți Polonia, dacă nu prin cele mai brutale violențe? Nu vom enumera mai mult decât aceste, pentru a face să se vadă nedreptatea concluziunii, ce face dl Scripșin.

„Să ne aducem aminte istoria neamurilor romane și germane, să răsfoim istoria Englierei și vom vedea, că mișcările acestor popoare spre unire națională s'au manifestat prin tendențe naționale de contopire, de domnire peste alte popoare, de usurpație, de dominațiune peste mări și țeri. Nimic analog nu ne arată istoria Rusiei.“

Dar' Polonia? — ni se va dice că este slavă. Dar' Caucasul, Armenia trans-caucasiană, Fin-

Harpagon. — Da, toate aceste sânt bune și frumoase: dar' din socoteala aceasta nu este nimic real.

Frosina. — Mă iertați. Nu e oare un lucru cu totul real, când viitoarea soție aduce drept zestre o mare sobrietate, darul unei mari iubiri pentru simplitate și un mare capital de ură contra jocului?

Harpagon. — Se vede că vrei să mă iai în râs, de-mi ceri să-i fac zestre din toate cheltuelile, pe care nu le va face. N'am să dau chitanță despre ceea-ce nu primesc; îmi trebuie, la urma urmelor ceva, ce pot prinde cu mâna.

Frosina. — Săraca de mine! dar' veți prinde destule; afară de aceasta ele 'mi-au vorbit despre o țeară oare-care, unde au moșii, pe care le veți stăpâni.

Harpagon. — Ar trebui s'o vedem aceasta. Dar', Frosino, mai e încă un lucru, care mă nedumerește. Precum veți și tu, fata e tineră; și tinerii nu iubesc — de obicei — decât pe semenii lor, și nu prea bucuroși se însoțesc cu alții. Mă tem că un om de vârsta mea nu prea fi este pe pofță, și că din aceasta s'ar putea naște oare-care neorândueli, care nu 'mi-ar veni la socoteală.

Frosina. — Ah! cât de rău o cunoașteți! aceasta e o altă particularitate, despre care aveam să vă vorbesc! Ea nu-i poate suferi pe oamenii tineri și nu iubesc decât pe moșnegi.

Harpagon. — Ea? (Va urma).

landa, Curlanda, Estlanda? dar' Siberia, Turchestan? Dar' Crimeea? Dar' Basarabia?

De toate acestea autorul rus a uitat, căci le consideră de slave, de alipite la Rusia într'un mod natural și firesc.

„Dacă apoi ne vom adresa la istoria Slavilor, apoi fără îndoială ne putem convinge, că în curgerea secolilor, toate neamurile slave tind necurmat spre alcătuirea unuia și același corp. Sub domnia lui Alexi Mihailovici s'a alipit Rutenia (ar fi mai bine dîs a fost alipită), apoi veni Petru-cel-Mare, Ecaterina, care a alipit Polonia, Alexandru I, Nicolae și Alexandru II tîndeau spre același scop. În anul 1711 Petru-cel-Mare a dat un manifest, prin care invitase pe toate popoarele slave de a se ridica în contra Turcilor, ear' la 1712 același Țar a proclamat neafîrnarea Muntenegrului. Dela această dată se începe apropierea Rusiei cu popoarele slave, sub Ecaterina a II-a poporul s'erb voi să fie alipit la Rusia. La 1807 S'erbua se pune sub protectoratul Rusiei.“

După aceste linii foarte explicite, în care autorul își exprimă limpede idea de unire, care pentru micile popoare slave n'are altă semnificațiune, decât a anihilării, a desființării definitive a fisionomiei lor particulare, dl Scripșin întreabă:

„Și în cine, dacă nu în Rusia, sânt concentrate speranțele panslavismului?“

„Turcia nu poate face nimic. Austro-Ungharia, unde Maghiarii voiesc nimicirea popoarelor slave, Italia, Anglia, Franța, care n'au decât interese secundare în această cestiune; nici una din aceste puteri nu poate pretinde la egeonia, care aparține Rusiei.“

Acesta este primul-articol, în care autorul citat n'a pus decât siloanele improvațiunii, pentru care a sacrificat originalul seu articol din urmă.

În al doilea articol dl Scripșin scrie:

„Negând dreptul la cucerire, negând trebuința de a mai largi hotarele țerii, noi Rușii prin aceasta vom arăta, că nu vom să întrebuițăm puterea noastră decât pentru o cauză dreaptă, adică pentru unirea tuturor Slavilor. Acest drept nu ne poate fi tăgăduit și prin urmare toate popoarele vor trebui să se liniștească. Puterea noastră de aqi înainte se va întrebuița nu pentru cuceriri și interese personale, ci pentru nise principii umanitare, pentru nise idei contrare violațiunii drepturilor ginților.“

Cuvintele sânt frumoase, dar' vai, nu se potrivește de loc cu realitatea. Până aqi toate mișcările Rusiei au dat pe față numai și numai forța brută, care nu făcea decât a lovi în drepturile ginților, care nu făcea decât a largi hotarele imperului prin cotropire și cucerire. Domnia forței în contra dreptului — eată sintesa politice ruse și unirea, despre care vorbesc dl Scripșin, nu avea în vedere decât exploatarea popoarelor cucerite în folosul statului moscovit. Alta este a se lupta pentru drepturile ginților, pentru libertatea popoarelor, pentru neafîrnarea lor și propășirea progresului și a civilizațiunii. O asemenea menire poate că o are Rusia în viitor, nu o tăgăduim, dar' până aqi ea n'a făcut decât contrarul acestei meniri.

Dar' eată cum înțelege dl Scripșin menirea Rusiei:

„Altă țintă are Rusia, această țintă nu se poate atinge cu sabia, căci ea este opera unei desvoltări pacifice. Ținta Rusiei, precum am dîs, este unirea (edinenie) popoarelor slave. Pentru ce crede Europa, că această cestiune nu se poate rezolva, decât prin războiu? Rusia și alte popoare slave se mișcă spre aceeași albie și această mișcare nu e în defavoarea Europei, ci în folosul ei. Dacă pe calea mișcării vor avé unii să se dee în lături (sic!), apoi aceasta se va face numai, pentru-că ei au usurpat un loc ce nu este al lor, și pe care trebuie să-l restituie celui în drept. Popoarele slave nu au gând de răsunare, pentru nedreptatea istorică făcută, ci vor numai domnia dreptății. Unirea Slavilor într'o singură forță armată (voenoi silii) va fi numai defensivă, ținta acestei uniri va fi liberarea ginților.“

După aceste cuvinte autorul intră în analiza amănunțită a evenimentelor din Peninsula-Balcanică, voidă a demonstra, că Rusia n'a voit și nu voiesce dela Bulgaria, Muntenegrul, S'erbua, Hertegovina, Bosnia, decât ca aceste țeri să devină nise forțe armate, puse la dispoziția lumii slave cu singurul scop, de a mântui lumea de cuceriri și usurpațiuni. Improvațiunea istoriei autorului este așa de palidă, că nu merită de loc a fi citată.

„Inimicii nostri voiesc să ne insulte dîcînd, că Rusia este o țeară țerănească „mujițaia“. Aceasta nu ne atinge, căci în adevăr sântem o țeară de țerani. Țeranul rus — eată cine va mântui pe Slavi, pentru-că în țeranul rus stă țaria panslavismului. Forța morală a țe-

ranului rus se razimă pe o singură religie *), pe o singură adorațiune și supunere pentru Țarul și țeară. Această adorațiune a Țarului îl face să nu se teamă de moarte, să meargă cu ochii închiși, acolo unde îl trimite tata Țar, fie aceasta nu numai moartea, dar' și suferințele cele mai acute. Țarul rus cu inimă tresăltând de bucurie, cu cugetul senin este gata totdeauna să moară pentru religia sa, pentru Țar și patrie. Europa are și ea idealul seu: Libertatea, fraternitatea și egalitatea — dar' acest ideal este o minciună, precând idealul rus, credința, Țarul și patria este o realitate netăgăduită. Eată pentru ce este foarte natural, ca stindardul, sub care trăiesce țeranul rus, să devină stindardul panslavismului. Sub acest stindard puternic sânt chiamate aqi popoarele slave, sub el, ele vor găsi mântuirea suferințelor lor seculare. Nu este groaznică pentru Rusia Europa putredă, care cu minciuna liberalismului, cu făgăduielile sale amăgitoare, a perdut ori-ce credință.“

Acest ditiramb nu cere comentarii. Idea autorului e clară, Europa cunoaște această idee de mult. Dl Scripșin fînesce articolul seu cu următoarele cuvinte:

„Șeful suprem al Rusiei, rămânând în unire cu poporul rus, va găsi totdeauna destulă forță, pentru a strivi pe inimicii panslavismului. În fața adevărului istoric sânt pigmei Bulgarii, care se opun destinului lor. Cuvântul Țarului este o putere, în contra căreia nimic nu poate Europa. Anii vor trece poate, dar' totuși toate rîurile slave se vor revêrsa într'o singură mare, care este Rusia.“

Încheiăm acest resumat al articolelor d-lui Scripșin prin a-i aminti proverbul frances *qui trop embrasse, mal étireint* (cine îmbrățișează multe, puține adună.) „Telegraphul“.

Apel

cătră cluburile electorale de cerc, cătră inteligența română și cătră toți alegătorii români din comitatul Hunedoarei.

Având în vedere, că jumătate din membrii reprezentanței comitatului Hunedoara, al căror mandat expiră cu finea anului curent sânt a se alege din nou și cu privire, că adunarea generală a reprezentanței acestui comitat, în ședința sa din 27 Octomvrie a. c. terminul pentru efectuarea acestor alegeri 'l-a defipt pentru toate cercurile electorale pe ziua de 18 Noemvrie a. c. (zi de Joi), toți onorabili domni membri ai cluburilor electorale de cerc, și întreaga inteligență română de pe teritorul acestui comitat, prin aceasta cu tot respectul sânt invitați, ca, luând în dreaptă considerare marea însemnătate a dreptului electoral, garantat tuturor alegătorilor țerii prin legi sancționate de Maiestatea Sa, să nusească din toate puterile prelungă întrebuițarea tuturor mijloacelor permise de lege, ca acele alegeri să fie libere și cât cu puțință va fi cu participarea tuturor cetățenilor investiți cu dreptul electoral.

Sânțeti rugați, d-lor, să veghiați cu stăruință, ca cu ocaziunea usului acestui sublim drept să nu se facă nici o presiune sau forță, ori speulă cu alegătorii mai puțin cunosători de lege și de însemnătatea acestui drept; căci în înțelesul legii fiecare alegător este liber să aleagă de reprezentanți pe aceia, pe cari îi voiesce dînsul și în cari are încredere deplină, și nimeni, — cu atât mai puțin funcționarilor publici, — nu este iertat să silească, sau să amenințe pe cineva, ori să facă forță asupra vre-unui alegător în exercitarea dreptului seu legal. Dacă totuși s'ar întempla oare-cari abuzuri din partea cuiva, numai decât, căștigându-vă toate datele recerute pentru comprobarea abuzurilor și nelegalităților, să faceți în scris reclamáriile indicate în lege și în termen de 15 zile să le înaintați comisiunii verificătoare (igazoló választmány) spre deliberare.

Abuzurile și nelegalitățile sânt a se demasca și sbiciu de atâtea-ori, de câte-ori ele se ivesc! și noi credem, că îndreptarea lor nu va lipsi, deoarece numai ael stat poate conta la durată și prosperare, în care legea domnesce; apoi noi am fost și voim să rămânem iubitori de lege.

Aceste semnate, aflăm de lipsă a mai notifica, că comitatul „Hunedoara“ este împărțit în 19 cercuri electorale, cari toate la olaltă vor avé să aleagă 129 membri reprezentanți și anunit:

1. Cercul electoral „Petroșeni“, în care vor fi a se alege 5; 2. „Puiu“, în care vor fi a se alege 11; 3. „Sălașul-de-sus“, în care vor fi a se alege 6; 4. „Pesteană“, în care vor fi a se alege 7; 5. „Hațeg“, în care vor fi a se alege 4; 6. „Răcăștia“, în care vor fi

*) Nicăiri religioana creștină nu s'a respicat în așa numeroase schisme și secte ca în Rusia, unde 27,000,000 sânt staroobredți, apoi vin molocani, priguni, hliști, stundiști, nenași etc. etc.

a se alege 8; 7. „Hunedoara“, în care vor fi a se alege 4; 8. „Deva“, în care vor fi a se alege 5; 9. „Peștișul-de-jos“, în care vor fi a se alege 8; 10. „Dobra“, în care vor fi a se alege 6; 11. „Iliam“, în care vor fi a se alege 4; 12. „Rapoltul-mare“, în care vor fi a se alege 7; 13. „Geledinț“, în care vor fi a se alege 5; 14. „Romos“, în care vor fi a se alege 5; 15. „Orăștie“, în care vor fi a se alege 7; 16. „Brad“, în care vor fi a se alege 9; 17. „Băița“, în care vor fi a se alege 10; 18. „Vața-de-jos“, în care vor fi a se alege 9; 19. „Baia-de-Criș“, în care vor fi a se alege 9; la olaltă 129.

Deci ne luăm voiă a invita încă odată pe toți cei îndreptățiți și propriaminte investiți cu dreptul de alegere să se folosească de acest drept cardinal, și să stăruască a se alege numai astfel de bărbați, cari sânt probați și au deplina încredere a alegătorilor.

În urmă mai adăugăm, că reprezentanții de până acum pot fi realeși, și că numai aceia pot fi aleși, cari sânt induși în listele alegătorilor de deputați, dacă știu ceti și scrie; listele alegătorilor se pot vedea la fiecare notariat și se poate lua copii de pe ele.

Înainte cu Dumnezeu!

Deva, în 9 Noemvrie n. 1886

Pentru comitetul central:

Ioan Papiu, Francisc H. Longin,
președinte. secretar.

Cronică.

Cancelar al ordinului Maria Teresia a fost numit de Maiestatea Sa generalul de artilerie bar. Kuhn, comandantul de corp IV din Graț și însuși din a. 1866 comandor al acestui ordin.

Congresul bisericesc s'erb. Din Carloveț se scrie cu datul 9 Noemvrie n.: În urma întemplărilor de ieri, care au îndemnat pe comisarul regesc a sista ținerea ședințelor congresuale, până nu-i va fi așternut declarațiunea de rezoluție, s'au adunat astăzi membrii congresului la o conferență comună, în care au hotărît: față cu împregiurarea, că sânt împedeceți în activitatea lor, a se împrașcia și această deciziune a lor a o aduce prin o declarațiune motivată la cunoscința comisarului. Această declarațiune subscrisă de 53 membri ai congresului, a fost înaintată comisarului între asigurări de loialitate și patriotism. Comisarul Alexandru Nicolici regretă mult cazul întemplat, declară însă, că congresul, care e convocat de Maiestatea Sa, dînsul îl consideră și de aici înainte ca existent. Membrii maiorității congresuale au hotărît a nu depune mandatul, cu toate aceste a se împrașcia. Astăzi seara au părăsit mai mulți deputați Carlovețul.

Maghiarizare. Ministerul de comunicație a mai incuviințat grațios (?) schimbarea numirilor mai multor stațiuni de pe linia ferată Buda-pesta-Rutka, respective pe linia Altsokl-Bresova și anume: Krivány-Deva în Krivány-Get; Bresova în Zolyom-Brezó; Predajna în Péteri, Luciatni în Luczató; Nemecsa în Nemetfalva; Brusznó-Szt. András în Borosznó-Szt. András; Mezibrod în Mezőköz. Părintescul guvern! Cum se trudește el a da o numire civilisată barbarelor comune!

Himen. Ioan Peteanu, teolog absolut de Blaj, în 20 Noemvrie st. n. își va serba cununia cu d-șoara Iosefa Mihali, fiica notarului emerit Iosif Mihali, în biserica gr-cat. din Huzmezeu.

Asupra focului din Basilica din Strigoniu se mai scriu următoarele amănunte: Basilica are trei sacristii, și anume: una a capitului primatial, lângă aceasta o doua și lângă capela Bakács o a treia sacristie. Focul s'a născut în sacristia cea mare, care se află lângă sacristia capitului. Causa focului a fost negrijaea băeților ministranți. Ei au uitat a stînge cărbunii din cădelniță, după „requiem“-ul ținut la 9 oare; au aruncat vestimintele lor de slujbă peste cădelniță, aceste s'au aprins, apoi focul s'a întins, și prea ușor putea lua deminsuni primejidoase.

Și-a împușcat pe unchiul seu. În comuna Baucar (comitatul Hunedoarei) a observat un țeran, că se fură aproape în toată ziua din grădina de curechiu a unchiului seu. El trezi din somn pe unchiul seu; bătrânul se îmbracă și grăbi în curte. Aici se înțeleșeră, ca să ocolească din două părți opuse grădina, pentru a pune mâna mai ușor pe hoț. La executarea acestei manevre, observă nepotul, — care sta la pândă cu pușca încărcată — o umbră în fundul grădinei, ținti, slodoși și auți strigățul pretinsului hoț nimerit. Când a grăbit la locul unde a cădut hoțul pretins, a observat bietul nepot, că 'și-a împușcat pe propiul seu unchiu, care în potriua hotărîrii a mers și el în grădină. Casul acesta formează acum obiectul unei cercetări din partea judecătorei.

Puterea conștiinței. Din Tirol se scrie: Dilele acestea s'a insinuat un asasin, de bună voce, la postul de gendarmi din St. Anton. Dînsul spune, că o omorît pe un soț de al seu în Bosnia și după-ce a rătăcit prin America și Africa, neavând liniște și odihnă, 'l-a îndemnat conștiința pentru a se insinua de bună voce, și

a suferi pedepsele prescrise prin lege. — Întru alevăr, rară întâmplare.

O princesă călugăriță. Dilele acesteia a reposedat în Roma princesa Gaetani, care a trăit din anul 1836 în mănăstirea de călugărițe „Sepolte Vive”. Dînsa a testat toată averea ei — care se urcă la suma de 600.000 lire, — mănăstirii din cestiune.

Din ce consistă omul. Chimia nu o putem înșira între științele amuzante. Cu toate acestea aduce dijarul englez „Iron” o socoteală amuzantă a părților, din care consistă omul. După această socoteală omul consistă din 13 elemente, din care 5 sînt gazeose, iar celelalte 7 compacte. Elementul de căpetenie, din care consistă omul, e oxigenul, și anume într'un stadiu comprimat. Un om normal de 70 chilograme greutate conține 44 chilograme de oxigen, cari ar cuprinde între împregiurări normale un spațiu de 28 metri cubici. Mai departe consistă omul din 7 chilograme hidrogen, cari în stadiu liber ar cuprinde un spațiu de 80 metri cubici. Numai de nu s'ar desbina atomii noștri unul de altul. Celelalte trei gazeuri, ce cuprind trupul nostru, sînt: nitrogen (1720 gr.); chlor (800 gr.) și fluor (100 gr.). Elemente compacte conține omul anume 22 chilograme cărbune, 800 gr. fosfor, 100 gr. sulfur, 1750 gr. calciu, 80 gr. potasiu, 70 gr. iod și 50 gr. magneziu. Prin urmare, metale nobile nu conține omul, ci numai elemente, cari altcum sînt foarte ieftine. Foia engleză de aceea ține, că o exploatare montană a omului nu s'ar plăti.

Urmașul profetului din Sadagora. Vestitul rabi din Sadagora în Bucovina, Abraham Jacob Friedmann, a murit ținele acesteia. Mai mult de 6000 credincioși ai sei încungurau casa, în care își dote bătăranul rabi-profet sufletul. Se vede, că l'a părăsit pe vestitul rabi darul profetic, chiar atunci, când aveau mai multă lipsă de el, căci a murit fără de a lăsa vre-o dispozițiune testamentară în urma sa. Două ciasuri după-ace își dote sufletul a și fost înmormântat. A împărți lăsamântul considerabil între cei doi frați nu a fost lucru greu, dar s'a născut o vrajbă mare între frați, care anume se urmeze bătăranului rabi în măiestria de profet. Fiind această măiestrie împreună cu mari venituri, lucru natural, că nu voiau nici unul din frați a ceda locul altuia. Darul profetic era însă în legătură cu un vechiu tron de aur, moștenit din neam în neam, acela care șede pe acest tron, membru al dinastiei acelora din Sadagora, primia înaintea credincioșilor nimbul unui profet sfânt. Cei doi fii ai reposedatului profet nu s'au putut uni de loc, în a cărui proprietate se cadă tronul sfânt. Așa a trebuit formată o judecată, care consista din 49 învățați talmudisti, veniți pentru acest scop din România, Galiția și Rusia, și acestia aveau de a hotărî, cui anume dintre frați îi compete tronul și cu el darul profetic. Hotărîrea a fost adusă astfel: fratele cel mic Israel Friedmann, are să plătească celui mare suma de 60.000 fl., ear' dînsul pentru-că seamănă mai mult cu reposedatul rabi decît fratele cel mare, va fi urmașul tronului profetic din Sadagora. Însă ca să fie dînsul scutit de ori-ce concurență din partea fratelui seu, a fost avisat acesta, ba i-s'a legat de conștiință să-și afle locuința într'o depărtare de trei ori 49 miluri de Sadagora. Și așa va urma tot preștiugul bătăranului rabi pe fiul seu Israel, și fiii credincioși lui Israel își vor afla viitorul dela noul Israel din Sadagora.

O aniversare de 100 ani.

În 6 Noemvrie a. e. st. n. s'au împlinit o sută de ani decît s'a pus baza pentru înflorirea și libera dezvoltare unei comuni românești. În 6 Noemvrie 1786 Împăratul Iosif II., neuitat pentru noi Români, a emis rescriptul, prin care s'a făcut capăt procesului între orașul Sibiu și comuna Reșinari, dîndu-i-se acesteia libertatea deplină, care devenise sugrumată prin puternicii vecini, Sașii din orașul Sibiu.

Deși evenimentul, despre care este vorba, a fost numai de-o însemnătate locală, totuși are interes pentru cercuri mai largi și credem a nu-l trece cu vederea, reamintindu-ne începutul unei ere noue pentru noi Români. Reprezentățiunea adresată decît cancelaria ungaro-transilvană, cătră Împăratul Iosif II. în cauza procesului menționat și rezoluțiunea Împăratului asupra acesteia sînt atît de caracteristice pentru epoca din secolul trecut, încât merită a fi date publicității. Un spirit de dreptate, pe care am învățat astăzi a nu-l mai căuta, răsufă din actele acele îngălbinate și trebuie, că a fost o mare mîngăere pentru comuna asuprită a afla la capul statului nu numai deplină dreptate, ci și cuvinte aspre pentru autoritățile sale înalte, care nu sciură sau nu voiră să afle dreptul.

Reprezentățiunea citată, care se află în arhivul cancelariei aulice ungaro-transilvanice sub Nr. 11627 ex 1786, sună în traducere fidelă în următorul mod:

Nr. 11627—1786.

Sub presiul vice-cancelarului aulic contele Pálffy și în prezența consilierilor aulici: contele Zichy, de Sauer, de Horváth, de Neuhold, de Nagy, de Donath, ref.; de Miklos, de Redl, de Hadrovics.

Maiestatea Voastră!

Într'o suplică, provădută cu semnatura Maiestății Voastre, comuna Reșinari din comitatul Sibiuului s'a rugat preamilit, ca acele drepturi alodiale, pe care magistratul din Sibiu i-și le-a arogat până acum în paguba comunei suplicante, să se reîntorcă earăși comunei și să se restituieze

în dreptul ei. Guvernul transilvan raportează alăturat asupra suplicii și dă deslușirea într'acolo, că obiectul întreg al acestei petițiuni este cuprins în procesul, care l'a purtat comuna susnumită înaintea guvernului pentru neînțelegerile ei de mulți ani cu orașul Sibiu, și hotărîndu-se procesul s'a apelat decît comuna suplicantă la preafinalta Curte. Guvernul se referază deci numai la hotărîrea formală în cauza aceasta, care s'a supus deja la aprobarea preafinaltă.

Opiniune.

Tocmai pe același timp precînd a ajuns raportul acesta încoace, s'a gătat elaboratul despre procesul între publicul Sibiuului și între comuna Reșinari.

Pentru gătirea elaboratului acesta a trebuit să se cetească nu numai largul „Corpus Transmissionalium”, dar' observându-se din „transmissiune”, că procesul acesta curge de mulți ani între aceste două comunități, a fost de lipsă a se folosi și de actele mai vechi.

Comuna Reșinari a pârît încă în anul 1735, că i-s'au răpit din partea magistratului din Sibiu dreptul de crăsmărit, proprietatea munților și a pășunilor, privilegiile și alte drepturi, și că nevoind a se supune la plățirea unor taxe, de care a fost scutită mai de mult, bătăranii satului au fost arestați.

Părele aceste s'au trimis în 30 Septemvrie a anului numit guvernului cu mandatul, de a asculta ambele părți și neputându-se împăca cerțele prin o învoială, să raporteze încoace despre cercetările făcute, dîndu-și totodată guvernul și părerea.

„Camera aulică” de atunci a spriginit comuna aceasta, ca una care zace în fundul regiului, și a recomandat cancelariei aulice transilvanice de atunci de mai multe ori înlăturarea gravaminelor.

Se mai află între actele cele vechi încă unele piese, în care a suplicat comuna aceasta pentru rezolvarea gravaminelor ei, asupra cărora piese s'a ordinar în 6 Septemvrie 1745, ca guvernul însuși sau dacă el n'ar ajunge, o comisiune exmisă spre acest scop să constate toate gravaminele, să hotărască cu ajutorul „directorului” sau „advocatului fiscal” asupra lor și să subștearnă hotărîrea cu toate aclusele spre aprobarea preafinaltă. Mandatul acesta s'a repetat în anul 1752.

În contra cuprinsului precis al acestei ordinațiuni, pertractarea procesului totuși s'a predat „Universității săsești” de atunci, dîndu-se totodată comunei pârtoare un „advocat fiscal”.

Universitatea săsească a făcut dînt'r'un „proces querulos” un „proces metal”, și a adus în anul 1853 hotărîrea, în urma carei, pârtoarii nu numai s'au receptat cu pără lor, ci s'au declarat afară de aceea a aparține de „statul colonial” judecându-se totodată „în poena îndebitatei veceae” și la restituirea speselor, care le-a avut partea pârîtă în procesul acesta. Motivele, care au condus universitatea a aduce hotărîrea aceasta, pot să se treacă aici, cu cât se vor vedea pe larg în procesul cel nou.

Precînd avurăți, Maiestatea Voastră, grația a călători în anul 1773 prin Transilvania, Reșinarieni repetară suplica lor, și prelîngă toate că universitatea săsească adusesse deja hotărîrea de sus, s'a persistat de aici, ca să se ducă în deplinire ordinațiunea exmisă din anul 1745, ca adevă să se cerceteze gravaminele prin o comisiune.

Comisiunea s'a constituit, dar' și aceasta și-a fundat toată cercetarea pe decisiunea adusă decîtă universitatea săsească în a. 1753 și a declarat pe Reșinarieni ca „colonicali”, precum se poate vedea din raportul guvernial și din protocolul comisiunii alăturat (1942 ex 1777).

Nefind alăturate reprezentațiunii acesteia documentele acele, pe care și-a rîzimit universitatea săsească hotărîrea din a. 1753, s'au cerut și acelea, s'a comunicat toată afacerea cu „camera aulică” de acum și vedînd în conțelegere deplină cu aceasta, că în procesul acesta e vorba de o cestiune atît „facti” cît și „juris” și hotărîndu-se cestiunea „facti”, mai rămîne în tot cazul a se hotărî cestiunea „juris”, prin ce s'ar amina finalizarea procesului mai mult, s'a demandat guvernului transilvan în 30 Ianuarie 1782, a avisa pe magistratul din Sibiu, a-și valida drepturile, care crede că le are față cu satul Reșinari, pe teritorul Sibiuului înaintea guvernului însuși. Spre scopul acesta să se de comunei Reșinari „asistență fiscală”, ear' guvernul va întocmi pertractarea procesului așa, ca să se înceapă numai decît în „periodul quadragesimal” să se continue din „period” în „period” și să se sfîrșească în decursul unui an. În toată pertractarea însă se nu se iese nici un respect la decisiunea universității săsești din a. 1753, și în cas, dacă una sau alta dintre părți ar apela, procesul să se transpună încoace.

În urmarea acestei ordinațiuni guvernul a primit procesul și a hotărî în 5 Maiu 1784 în favorul magistratului din Sibiu. În contra hotărîrii acesteia au apelat Reșinarieni încoace, subșternînd în 2 August anulul trecut și „Corpus Transmissionalis”.

Operatul acesta extins se subșterne Maiestății Voastre spre vedere și aplecare. Observându-se însă, că cele mai multe documente înscrise nu se țin strîns de obiect, s'a făcut din ele un extras mai scurt, din care se poate vedea decursul întreg înaintea guvernului. Extrasul acesta încă se subșterne Maiestății Voastre (4633 ex. 1785).

Fiind cuprins în extrasul menționat decursul judecătoresc al procesului nu s'a mai aflat de lipsă a-l repeta aici. S'a primit numai pără de decisiunea guvernului asupra ei și în urmă s'a adaus opiniunea dicasterului acesta aulic.

1. Reșinarieni au locuit în „fundul regiului” pe teritorul Sibiuului, au fost din vechime egali

cu celelalte comune libere în fundul regiului. În anul 1735 le-ar fi răpit magistratul din Sibiu toate drepturile și „proventele” lor.

Decisiunea guvernului. Dovedind magistratul Sibiuian prin documente credibile, că Reșinarieni se află pe teritorul Sibiuului, locuitorii comunei acesteia nu se pot privi de altceva decît de „Coloni” și „Preediales” a orașului Sibiu, prin urmare ar fi obligați a plăti pentru „beneficiile”, care le primesc din acest „teritoriu”, „jus Teragiū”, aparținînd proprietatea terenului de „publicul” Sibiuului.

2. Ei ar fi cedat dreptul de crăsmărit numai de voie bună primarului din Sibiu Ioan Szász, mai pe urmă însă li s'ar fi luat dreptul și nu li s'ar fi conces a mai aduce beuturi în sat.

Ad 2. Hotărîrea guvernului merge într'acolo, că fiind sub 1. dovedit, că locuiesc pe teritorul Sibiuian, nu pot avea drepturile celorlalți locuitori liberi, și nu li se compete nici dreptul de crăsmărit, ci acesta să se concedă din St. Mihaiu până la Crăciun.

3. Ei au stat pînă pășunea de vite pînă în a. 1735 în pace și fără contradicție, după timpul acesta li s'ar fi luat dreptul acesta și s'ar fi constrîns a plăti 200 fl., care sumă s'ar urcat cu timpul la 329 fl. 10 cr.

Ad 3. Guvernul hotărîre, că deși taxa aceasta s'a introdus numai după a. 1735, crede că magistratul a fost în drept a face aceasta pe teritorul seu însuși. Va fi îndreptătit a o face și pe viitor, fără a slăbi însă locuitorii, cari au să plătească prelîngă aceea și contribuțiune regească și alte imposit publiche. Trăind locuitorii din Reșinari din economia de vite ar fi a se lua în considerare exarîndarea munților și pășunilor.

4. Ori-ce drept jurisdicțional, care l-au exerciat asemenea cu celelalte comune libere, li s'a luat dimpreună cu pedepsele judecătorești.

Ad 4. Deși relațiunea Reșinarienilor este conform deducțiunii ad. P. 1. cu totul alta ca a celorlalți locuitori din fundul regiului, totuși guvernul crede, că li s'ar pute concedea dreptul de a-și judeca causele lor între sine, apleațiunea însă ar trebui să meargă la „Iudicatul” din Sibiu.

5. Dreptul de a mîna porci la ghiinde, l-au avut înainte fără contradicție, acum se pot folosi de el numai prelîngă plățirea unei taxe.

Ad 5. Guvernul se provoacă la hotărîrea sa ad. P. 3. în privința munților și pășunilor.

6. Sînt constrîși la „robote” cu mîna și cu vite, care le-au prestat înainte de aceasta în măsură mică și spre binele comun de voie bună și li se detrage și pînea, care o căpătără înainte.

Ad 6. Conform hotărîrii guverniale roboțele, la care se țin constrîși, consistă în reparaturi de căi în munți, în tăieturi de lemne și în aducerea de lemne, la ce trebuie constrîși cu atît mai mult, cu cît reparaturile sînt și în folosul lor, ear' pentru tăierea lemnelor primesc plată. Mai departe se hotărîre prin guvern la punctul acesta, că fiecare gazdă are să plătească în casa orașenească din Sibiu taxa „incolatus” cu 1 fl. prelîngă venite din crăsmărit și a „Teragiului”.

7. Munții nu-i mai pot căpeta de 2 sau 3 ani nici prelîngă depunerea taxei de arîndă, ci se exarîndează la străini.

Ad 7. S'a rezolvat la punctul 3, hotărîndu-se, ca să li se dea preferență la exarîndarea munților. (Va urma.)

Varietăți.

(Băgați de seamă cu lămpile de noapte.)

Doamna Ioana D., soția unui mic funcționar (diurnist), locuind în strada Wallenstein suburbia Brigittenau (Viena) se prezintă ținele trecute cu copilul seu în vîrstă de trei ani la despărțimîntul pentru boalele copiilor al spitalului central, ca să consulte pe medici în privința boalei copilului seu, care pătîmesce de mai multe săptămîni, fără a pute înțelege de unde provin suferințele sale; că copilul, care mai înainte era totdeauna sănătos și vesel, a început a slăbi, a fi posomorît, somnoros, nu doarme bine noaptea, îl apucă adesea convulsii și spasmuri și alte simptome îngrijitoare. Medicii spitalului, după o examinare exactă a copilului, fură de părere, că în cazul de față s'ar atinge de o otrăvire cronică, cauzată după toată probabilitatea prin inhalățiunea unor gazeuri asfixiatoare. Mama micului pătîmas neputînd da o explicațiune satisfăcătoare, se orîndu o cercetare sanitară a locuinței domnului D., în urma căreia se constată, că în camera, în care dormia familia, bărbatul, femeia și copilul, ardea toată noaptea o lampă mică, al cărei fitil se coboria înaintea culcării, micșorîndu-se astfel lumina. Acum medicii nu mai fură la îndoială despre cauza morbului, constatînd o otrăvire continuă, ce pricinuisse inhalățiunea gazurilor asfixiatoare produse prin fumul fitilului, care nu se lăsase a arde cu flacăra. Convicțiunea medicilor fu confirmată și mai mult prin împregiurarea, că și părinții copilului pătîmiau de dureri de cap. După înlăturarea lampei de noapte atît copilul cît și părinții lui se însănătoșiră în scurt timp. Ori-ce lampă, care nu arde bine, ci fumează, este periculoasă sănătății, mai cu seamă în timp de noapte, când inhalățiunea este mai energică. Asemenea lămpile trebuie depărtate.

(Miseria la St.-Petersburg.) Un dijar rus scrie, vorbind de miseria din St.-Petersburg, următoarele:

„Marele stabiliment din capitală, cunoscut sub numele de „Asilul lucrătorilor”, este plin

în acest moment de cusătorese fără lucru, cari toate ar lucra pentru douăzeci și cinci copeici pe ține. Nici odată lucrul femeilor, și în particular lucrul cusătoreselelor, n'a fost mai puțin plătit ca acum.

„Douăzeci și cinci de copeici”, adevă cinci-țeci centime!

„Aceasta este mai rău, decît la Londra. Dintr'o statistică publicată acum de curînd rezultă, că în East-End sînt preste 250.000 cusătorese, cari nu cîștigă, decît un shelind, adevă un franc și jumătate pe ține. Cu ocaziunea acestei publicări, un dijar a întrebat, ce făceau aceste femei pentru a trăi?”

„Un filantrop a răspuns: „Ele nu trăiesc; ele mor în toți anii, de boală morală și fizică.”

„Ținînd seamă de diferența prețului hranei, lucrătorele din St.-Petersburg nu cîștigă decît trei din cinci părți din salariul femeilor din Londra.

„Ce să mai ținem despre soartea lucrătorelor ruse!”

Posta ultimă.

Londra, 9 Noemvrie n. Dl Gladstone, răspunzînd la o adresă a deputaților bulgari ține, că opiniunile sale în privința provinciilor autonome sau emancipate ale imperului otoman n'au variat. El consideră, că libertățile, ce au obținut dela Sultan, sînt destinate propriului lor usagi și profit, și că nu convine, ca ele să fie alienate cu totul sau în parte în folosul ori-cărui ar fi. Țarul Alexandru a făcut o nobilă acțiune obținînd pentru Bulgaria o independență supusă la oare-care obligațiuni echitabile; dar' toată noblețea acestei acțiuni ar dispăre, dacă Bulgaria ar trebui să cadă din nou într'o altă robie din partea Rusiei.

Dl Gladstone persistă a crede, că Țarul actual va rămîne credincios tradițiunilor, ce au dat predecesorului seu o glorie și o recunoștință meritată. N'a crezut nici odată, ca să fi fost de dator să a ridica vocea în împregiurările de față, căci a avut și are mereu convingerea, că din fericire, nu există în Anglia nici o divergență de opinii în această privință și nu se îndoese de loc, ca simțimîntul Angliei să nu fie fidel reprezentat în sfaturile Europei decîtă lordul Salisbury.

Serviciul telegrafic

al „TRIBUNEI”.

(De ieri.)

Tirnova, 10 Noemvrie n. Sobrania a ales pe prințul Valdemar de principie al Bulgariei.

(De azi.)

Budapesta, 11 Noemvrie n. Între Gavriil Ugron și Alexiu Bokros a avut loc un duel de pistoale, căruia însă după o singură schimbare de gloanțe i-a făcut capăt intervenția poliției. Duelanții cu secundanții s'au dus apoi la scoala națională de ecuitație, unde duelul s'a sîvîrșit cu săbii. După o rănire ușoară a lui Ugron s'a terminat afacerea, la care a dat prilegiu o polemie în diare.

Comisiunea delegațiunii ungare pentru afacerile militare a început astăzi discuțiunea bugetului armatei, comisiunea pentru afacerile externe a discutat preliminarul ministerului de externe. Ministrul de externe va răspunde în ședința de Sâmbătă a comisiunii pentru afacerile externe la întrebările ce i-se vor adresa.

Tirnova, 11 Noemvrie n. Regența a adresat la Cannes prințului Valdemar, care petrece acolo, o telegramă, informîndu-l despre alegerea lui de principie al Bulgariei. Totodată s'a numit o deputație de șese membri, care pleacă mîne la Cannes, spre a presenta actul de alegere.

Sofia, 11 Noemvrie n. Caraveloff a demisionat.

Londra, 11 Noemvrie n. Parlamentul s'a amînat din nou pe 9 Decemvrie n.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Aurel Popa

Economic.

Tergul de rimatori in Steinbruch. In 10 Nov. n. s'a notat: ungresci batrani grei 40.— cr. pana 41.— cr. ungresci grei, tineri 43.— cr. pana 43.1/2 cr., de mijloc 43.1/2 cr. pana 44.— cr., usori — cr. pana 44.— cr., marfa teraneasca, grea 40.— cr. pana 41.— cr., de mijloc 41.— cr. pana 42.— cr., usoara 40.— cr. pana 42.— cr., romanesci de Bakony, grei — cr. pana — cr., transito de mijloc — cr. pana — cr., transito usori — cr. pana — cr., transito serbesci grei 40.1/2 cr. pana 41.— cr., transito de mijloc 41.— cr. pana 42.— cr., transito usori 40.1/4 cr. pana 41.— cr., ingrasiati cu ghinda — cr. pana — cr per 4% compeniti la gara.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 27 Octomvrie 1886.

Table with columns: Vândătorii, Cumpărătorii, felul, hectol., greutate, prețul lei în aur. Rows include Cațica, Panaitescu, C. Suca, Grosiovei, Bach, Cațica, C. Suca, Corman, Muriati, Gheorghidi.

LOTERIE.

Tragerea din 10 Noemvrie st. n. Sibiu: 32 23 8 57 47.

Cursul pieței din Sibiu

din 11 Noemvrie st. n. 1886.

Table with columns: Hartie-moneta romana, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesti. Columns include Cump., vend., and values.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficială dela 10 Noemvrie st. n. 1886.

Table with columns: Renta amort. (5%), Rur. conv. (6%), Act. de asig. Dacia-Rom., Banca nationala a Romaniei, Impr. oras. Bucuresti, Act. de asig. Nationala, Credit mob. rom., Scrisuri fonciare urbane (5%), Schimb 3 luni, Societ. const., Aur.

Bursa de Budapesta

din 10 Noemvrie st. n. 1886.

Table with columns: Renta de aur ung., harte, Imprumul cailor ferate ung., Amortisarea datoriei cailor ferate de Ost ung., Amortisarea datoriei cailor ferate de Osa ung., Amortisarea datoriei cailor ferate de Ost ung., Honuri rurale ung., cu cl. de sortare, banatene-timisene, cu cl. de sortare, transilvane, croato-slavone, Despagubire pentru dijma ung. de vin, Imprumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei si Seghedin, Renta de hartie austriaca, argint austriaca, aur austriaca, Losurile austr. din 1860, Actiunile banței austro-ungare, de credit ung., austr., Argintul, Scrisuri fonciare ale institut. de cred. si ec. Albina, Galbeni imperatresci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Viena

din 10 Noemvrie st. n. 1886.

Table with columns: Renta de aur ung., harte, Imprumul cailor ferate ung., Amortisarea datoriei cailor ferate de Ost ung., Amortisarea datoriei cailor ferate de Ost ung., Amortisarea datoriei cailor ferate de Ost ung., Honuri rurale ung., cu cl. de sortare, banatene-timisene, cu cl. de sortare, transilvane, croato-slavone, Despagubire pentru dijma ung. de vin, Imprumut cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei si Seghedin, Renta de hartie austriaca, argint austriaca, Renta de aur austriaca, Losuri austr. din 1860, Actiunile banței austro-ungare, de credit ung., austr., Argintul, Galbeni imperatresci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“

in Sibiu,

[286] 31

fundată in anul 1868

asiguraza prelunga conditiunile cele mai favorabile:

- a) in contra pericolului de foc si exploziune cladiri de ori-ce fel, marfuri, produse de camp, mobilii etc. b) pe vieata omului in toate combinatiunile, precum: asigurari de capitaluri pe casul mortii si pentru terminuri fixate, de zestre si de rente.

Dela fundarea institutului se platira:

Table with columns: Despagubiri pentru daune cauate prin foc, Sume asigurate pe vieata. Rows for years 1869-1882, 1883, 1884, 1885, and Suma.

1,001.264 fl. 41 cr.

Conform bilanțului pentru 1885 fondurile de rezervă și garanție se urcă la 580.233 fl. 66 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslusiri se dau si oferte de asigurari se primesc prin Directiune in Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale si principale in Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale in locurile mai insemnate.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Large table with multiple columns showing train schedules between Budapest, Predeal, Arad, Teiuș, Sibiu, and other stations. Includes columns for train type (mixt, accelerat, omnibus, portocano) and times.

Nota: Numerii incuadrati cu linii groase insemneaza oarele de noapte.